

Назва ТВП: Пойма Львы

© Козулин

Код: BY030

Геаграфічныя каардынаты: 51°55' N 27°05' E

Адміністрацыйная прыналежнасць: Брэсцкая вобласць: Столінскі раён

Плошча: 17717 га

Крытэрыі: A1, B2

Нацыянальны прыродаахоўны статус: не мае. Плануецца стварэнне ландшафтнага заказніка «Пойма Львы»

Міжнародны прыродаахоўны статус: ТВП міжнароднай значнасці

Агульнае апісанне:

Тэрыторыя ахоплівае паўночна-ўсходнюю частку буйнога леса-балотнага масіву ў бесейне ракі Льва. У 1970-1980 гады значныя плошчы забалочаных земляў па перыметры масіву былі асушаны і развораны, а ў цэнтральнай частцы пабудавана буйная гідрамелярацыйная сістэма, што прывяло да моцнай антрапагеннай трансфармацыі прыродных комплексаў. Тым не менш, тэрыторыя не страціла свайго значэння ў якасці рэзервата рэдкіх і пагражаемых відаў птушак. На найменш трансфармаваным участку ў нізоўях ракі Льва на плошчы 3200 га, дзе выяўлена вялікая група ахоўваемых у Беларусі жывёл і раслін, мяркуецца стварыць

ландшафтны заказнік. З поўдня да ўгоддзя прымыкае рэспубліканскі ландшафтны заказнік «Альманскія балоты», які з'яўляецца адначасова ТВП і Рамсарскай тэрыторыяй.

Аснову раслінных фармацый складаюць лісцёвыя забалочаныя лясы, якія па пакатых градах замяшчаюцца хвойнікамі. Большая іх частка прама альбо ўскосна панесла страту ад меліярацыі і зараз істотна трансфармавана. Уздоўж рэчышча Львы прасягаюцца забалочаныя асаковыя, радзей разнатраўна-злакава-асаковыя поймавыя лугі і балоты.

Найбольш буйны вадацёк, рака Льва, працякае ў цэнтральнай частцы ўгоддзя. Рэчышча яе звлістае, месцамі ўтварае старыцы і затокі. Пакатыя берагі моцна забалочаны. Шырыня рэчышча 10-25 м, глыбіня 0,7-2 м. Балоты прадстаўлены ўсімі трыма тыпамі, дамінуюць поймавыя нізінныя балоты.

Раней на гэтай тэрыторыі знаходзіўся ваенны палігон і гаспадарчая дзейнасць практычна не вялася. У канцы 1990-ых гадоў землі былі перададзены Столінскаму лясгасу. Асноўная форма сучаснага выкарыстання тэрыторыі – вядзенне лясной гаспадаркі. На меліяраваных землях і часткова на натуральных поймавых лугах вядзецца сенакашэнне і выпас жывёлы. Жыхары навакольных населеных пунктаў займаюцца ва ўгоддзі паляваннем і рыбнай лоўляй.

Асноўныя біятопы:

Лясы – 70%, сельска-гаспадарчыя ўгоддзі – 20%, балоты пераходныя – 10%.

Птушкі:

На ТВП адзначана гнездаванне глабальна пагражаемага віда драпежных птушак – вялікага арляца *Aquila clanga*. З ахоўваемых у Беларусі птушак тут гняздуюцца палявы лунь *Circus cyaneus*, арол-вужаед *Circus gallicus*, малы арлец *Aquila pomarina*, арлан-белахвост *Haliaeetus albicilla*. Ва ўгоддзі знойдзена некалькі такоў дубальта *Gallinago media*, даволі звычайныя чорны бусел *Ciconia nigra*, шэры журавель *Grus grus*, пугач *Bubo bubo*, вялікі грыцук *Limosa limosa*, беласпінны дзяцел *Dendrocopos leucotos*, белая блакітніца *Parus cyanus*.

Іншыя групы жывел:

З занесеных у Чырвоную кнігу млекакормячых тут жывуць барсук *Meles meles* і

арэшнікавая соня *Muscardinus avellanarius*, адзначаны перыядычныя заходы рысі *Lynx lynx*.

Колькасць капітных невысокая. З пушных звяроў толькі лісіца *Vulpes vulpes* і янотападобны сабака *Nyctereutes procyonoides* распаўсюджаны па тэрыторыі адносна раўнаважна. Астатнія віды сустракаюцца ў асноўным у больш багатых і прадуктыўных поймавых лясах. Рака Льва і старычныя азёры заселены бабром *Castor fiber* і андатрай *Ondatra zibethica*.

Герпетафауна ўключае 8 відаў земнаводных і 5 відаў паўзуноў. З ахоўваемых у Еўропе рэптылій адзначана балотная чарапаха *Emys orbicularis*.

Стан рэдкіх відаў птушак:

Віды	Статус	Колькасць	Год/перыяд ацэнкі	Дакладнасць ацэнкі	Трэнды	Крытэрыі ТВП
Чорны бусел <i>Ciconia nigra</i>	ГН	+	2005-2010	П		
Арлан-белахвост <i>Haliaeetus albicilla</i>	ГН	+	2005-2010	П		
Арол-вужаед <i>Circaetus gallicus</i>	ГН	+	2005-2010	П		
Луць палявы <i>Circus cyaneus</i>	ГН	9 п	2005-2010	Д		B2
Малы арлець <i>Aquila pomarina</i>	ГН	+	2005-2010	П		
Арлець вялікі <i>Aquila clanga</i>	ГН	5 п	2005-2010	Д	↔	A1
Журавель шэры <i>Grus grus</i>	ГН	+	2005-2010	П		

Віды	Статус	Колькасць	Год/перыяд ацэнкі	Дакладнасць ацэнкі	Трэнды	Крытэрыі ТВП
Грыцук вялікі <i>Limosa limosa</i>	гн	+	2005-2010	П		
Пугач <i>Bubo bubo</i>	гн	+	2005-2010	П		
Дзяцел беласпінны <i>Dendrocopos leucotos</i>	гн	+	2005-2010	П		
Сініца белая <i>Cyanistes cyanus</i>	гн	+	2005-2010	П		

Іншыя рэдкія і знаходзячыся пад пагрозай знікнення віды:

Расліны: касач сібірскі *Iris sibirica*, пярэсна еўрапейская *Trollius europaeus*, асака ценявая *Carex umbrosa*, зубніца клубняносная *Dentaria bulbifera*, сон лугавы *Pulsatilla pratensis*, гарлачык белы *Nymphaea alba*.

Пагрозы:

Асноўнымі неспрыяльнымі фактарамі, якія ўздзейнічаюць на натуральныя прыродныя супольніцтвы тэрыторыі, з'яўляюцца змяненні гідралагічнага рэжыму, пажары і высечкі лясоў.

Змяненні гідралагічнага рэжыму. Практычна ўсе балоты, якія прылягаюць да ляснога масіву з поўначы, асушаны і пераўтвораны ў польдэрныя сістэмы. Негатыўна адбілася на стане прыродных комплексаў і будаўніцтва гідрамельярацыйнай пляцоўкі ў цэнтральнай частцы леса-балотнага масіву. Узровень грунтовых вод на ўчастках лясоў, прылягаючых да меліярацыйных сістэм, парушаны, што прыводзіць да іх дэградацыі.

Пажары на тэрыторыі леса-балотнага масіву з'яўляюцца вынікам асушэння прылягаючых зямель. У засушлівыя гады пажары ахопліваюць значныя тэрыторыі, што і адбылося ў 2002 годзе.

Высечкі лесу вядуцца без уліку прыродаахоўнай значнасці тэрыторыі. У выніку скарачаюцца плошчы асабліва каштоўных старых шырокалісцевых і хваёва-шырокалісцевых лясоў, часта высякаюцца ўчасткі ў месцах гнездавання рэдкіх відаў драпежных птушак.

Рэкамендацыі па захаванню:

Для захавання прыродных комплексаў угоддзя неабходна стварэнне рэспубліканскага ландшафтнага заказніка ў найбольш вартасным участку ляснога масіва, а на астатняй частцы тэрыторыі трэба ўзяць пад ахову месцы гнездавання вялікага арляца і іншых ахоўваемых відаў жывёл і раслін.

Крыніцы інфармацыі:

Асабістыя паведамленні: Дамброўскі В.Ч.

Скарбы прыроды Беларусі. – Мн.: Беларусь, 2005. – 215 с. (Інфармацыю падрыхтавалі: Дамброўскі В.Ч., Жураўлёў Д.В., Максіменкаў М.В., Скуратовіч А.М., Навіцкі Р.В.)

Складальнікі : Дамброўскі В.Ч.

---

* Выкарыстанне змешчанай тут неапублікаванай інфармацыі для навуковых публікацый без пісьмовай згоды яе аўтараў забаронена. У выпадку выкарыстання часткі кантэнту або старонкі цалкам на іншых інтэрнет-рэсурсах, абавязковая спасылка на аўтараў і сайт iba.ptushki.org